

VILÁGOS SÁG

Kolozsvár,
1946 szeptember 23

Szerkesztőbizottság: BENEDEK MARCELL, KACSO SÁNDOR, KOS KAROLY
Felelős szerkesztő: BALOGH EDGAR

Hétfő
III. évfolyam, 220. szám

Munkások között

Írta: MELIUSZ JOZSEF

A Dermatában jártunk a ma, a Magyar Népi Szövetség első üzemi gyűlésén.

Erkeztésünkhöz azt lehetett volna gondolni, hogy ezekkel a fáradt, a napi munka lázától elcsigázott emberekkel nem megyünk sokra. A kép alapvetően különbözött a legutóbbi ünnepségtől Székén, ahol az iskola udvarán csoportosult földművesnép vasárnapi szép öltözködésben ékeskedve hallgatta az írókat. S a széki esti gyűlések hangulatától is különbözött a dermatai gyűlés, amint a petróleumlámpa fényében összehajoltunk az ifjakkal s a bajszos öregekkel, megtanácskozni, mit tegyen most a magyar. Ez a terem betonoszlopaival, munkásstajálával, a heves napfényben is komorabb volt s ekkomorlyitobb.

Csak amikor egyikünk beszélni kezdett, akkor vettem észre az arcokban a villanatról-villanatra növekvő változást. A szemek kifényesedtek és a fáradt hátaik kiegyenesedtek. Egy-egy közbeldőlés már azt jelezte, hogy az áram közöttünk teljes sebességével kering, szikrát vet.

E munkások között magyarokként szóltunk magyarokhoz s nem tagadom le azt az érzésemet, hogy magyarságunk érzete e felfokozott és valószínűleg legközelebb mélyeség értelmet nyert, maj és szigorúan figyelemre méltó szintre került. Epp azért, hogy e szoros tömeg fegyelmé és komolysága intett és költött, hogy itt a valóságtól és a lényegtől nem lehet elhajolni, itt a hozzájuk szólóknak ugyanolyan biztonsággal kell bánni a fogalmakkal és a szavakkal, mint a hallgatók kezének a géppel. A szónoknak ugyanolyan tárgyilagossággal kell viszonyulnia anyagához, a munkáshoz, mint ahogyan ő viszonyul az állandóan tárgy világához. Pontosan és reálisnak kell lenni — különben hibát követünk el népi magyarságunkban.

Koránsem azt a legendát akarom felújítani, hogy a gyár elgépítesítette a munkást s hogy ez határozta meg lelki helyzetünket ott a dermatai gyűlésen. Ellenkezőleg. Azt akarom mondani: a munkás szervezeti múltja, közösségi élete és viszonylása az élethez, a valósághoz olyan lelket formált, amelyre egész magyarságunknak igazodóan figyelnie kell.

Mert a nyolcórás munkaidőn túl a csécséműléhez vágyó anya, a délután napfényébe kíváncsi munkásszánya, a szabad lélegzésre, mozgásra váró ifjú s a fél éjféltől gondolkodni megrohant jó öreg „dermatista” lelkes fegyelmével, feszült érdeklődéssel vett részt munkaléte után a gyűlésen. Ez az önkéntes fegyelmé, a gyári nép szilárdsága egy külön magyarság lelket sugározzák: a tárgyilagossá és józan, az összetartó, határozott és megzavarhatatlan magyar lelket — azt a magyar lelket, amelyre ma van a legnagyobb szükségünk.

Nemcsak, mert magyarok, keményen és tárgyilagossan, hanem azért is, mert az együtt élő népeknek, s a földön mindenütt, ahol az építő munkát akarják, a munkásság erködi fegyelmével, tetterével, s benső alkotásával, azon, hogy a nemzeti érzés, a béke, a nemzetiségi összhang és a hajadás felé fejlődjenek. Az első az élvonáiban a fegyelmet letörésében, az emberiség megörzében.

A munkás nem adott fel semmit nemzeti érzéséből — mint azt a muji kísérletet ében tartó körök hirdették —, hanem egészében és példaadóbban magyar: a népi józan, önfeláldozó erő és összefogás igazi kifejezője.

Es amikor a Dermatában beszéltünk a Magyar Népi Szövetség munkásbörögéhez, egyre kínzótt, hogy kimondjam: hamarabb kellett volna tájékozni a nemzetiségi szervezeteinket és a magyar üzemi munkásságnak. Földművesek és értelmiségiek mellett szervezetünkben máris tömegesen kellett volna megjelenniük, nélkülük nem vagyunk egészek és nem teljes az arcunk.

Társadalmi és nemzetiségi építésre gyűrköztünk, új feltételek között új demokráciát építünk egymilliónyolcszázöt magyarok a demokrácia útjára tért Romániában. Arcvonalunk széles, de tömörnek is kell lennie, lánca gyenge szemelt a dolgozó társaságunk kell magacsozniok. Előre lehetett volna a munkás-parnaszterrel együtt egy-egy népi összefogó szervezetünkben csak ez lehet.

Új szakaszhoz érkezett el a demokrácia és a reakció közötti harc Amerikában

Wallace lemondott miniszterségéről és fokozott erővel harcolt Byrnes ellen

WASHINGTON. — Az Egyesült Államokból egymásután érkező jelentések számolnak be arról a hatalmas harcról, amely egyfelől Wallace vezetésével Roosevelt pártja, másfelől pedig Byrnes és az őt támogató amerikai reakció között folyik. Ez a harc most új szakaszhoz érkezett el.

Nem sokkal azután, hogy Trumanmal folytatott kétórás megbeszélés után Wallace kijelentette, hogy az elnök nem kérte lemondását és hogy ő sem gondol arra, Truman sajtóértekezletet hívott össze, amelyen kijelentette, hogy felkérte Wallacet: *mondjon le kereskedelmi miniszteri tisztségéről.* Nyilatkozatában az elnök hangsúlyozta, hogy a kormány külpolitikájának egységesnek kell lennie, majd annak a véleményének adott kifejezést, hogy Wallace tevékenysége veszélyeztetheti az Egyesült Államok és „más országok közötti jóviszonyt”. Végezetül Truman rámutatott arra, hogy *kérését Wallace kedvezően fogadta, minthogy mint tagágy, sokkal eredményesebb-*

ben küzdhet elképzeléseinek győzelméért. Nem sokkal a sajtóértekezlet után a kereskedelemügyi miniszterium hivatalosan közölte, hogy *Henry Wallace lemondott miniszteri tisztségéről.*

Egy párisi jelentés szerint az elnök elhatározását egy Truman—Byrnes telefonbeszélgetés előzte meg.

Wallace beszédével kapcsolatban még amerikai méreteken is szokatlanul sok sürgönnyt és levelet kapott az ország minden részéből. A Newyorkban megjelenő, konzervatívnak számító *Daily News* című lap is Wallace mellé állott. *„Az Egyesült Államok nem avatkoznak bele az angol imperializmus és a Szovjetunió világjába!”* — írja Wallace beszédével kapcsolatban a lap.

A milliók tömegeket mozgó CIO-szakszervezetek táviratban üdvözölték Wallacet és biztosították a tömegek teljes támogatásáról.

Egy újabb jelentés szerint azok is Wallace mellé állottak, akik a hatalmas méretű newyorki tőzsdekrachban károsod-

tak, mert belátták, hogy az amerikai gazdasági válság egyik oka is Byrnesék politikájában található.

Az amerikai közhangulatra jellemző amit a „Times” című konzervatív minő angol lap ír Wallace lemondásának kapcsolatban. *A lap kijelenti, Truman elnöknek az a lépése, amellyel lemondatta, a választások szemszögénél bátornak számít.*

A Párisban megjelenő „M” lap az amerikai ügyekben jó költudósítója tollából közli, hogy *Wallace-beszédétől angolellenes és imperialista választási kampány kezdődött, mind a széles tömegek közt, még mindig számottevő körökben például nem tört ki.*

Wallace közvetlenül lemondásáról szóló beszédét követően, amint te, hogy folytatja a harcot Byrnes ellen, a békéért.

Újabb megbeszélést tart a négy külügyminis

PARIS. — Wallace beszéde és Ziliacus angol munkáspárti képviselő bejelentése után, amely szerint az angol kormányon belül erőteljes harcot szándékoznak kezdeni Bevin ellen, a nemzetközi érdeklődés ismét Páris felé fordul. Bevin hosszas londoni tartózkodás után hétfőn reggel érkezik vissza Párisba és több irányból érkezett jelentés szerint — *megérkezése után azonnal összehívják a négy nagyhatalom külügyminiszterének tanácsát.*

Még a megbeszélés előtt Byrnes amerikai külügyminiszter rádióbeszéde mond, amelyben Wallacenak fog válaszolni. A válasz elé nagy érdeklődéssel tekintenek annál is inkább, mert a beszéd alaphangja lesz majd a négy külügyminiszter megbeszélésének is.

Van azonban még egy ok, amely még nagyobb jelentőségűvé teszi a négy külügyminiszter újabb tanácskozását. Byrnes stuttgarti beszéde után *Bidaultnak* ezután lesz először alkalma kifejeznie álláspontját arról a Byrnes-tervről, amely vissza akarja adni Németországnak a Ruhr és a Rajna vidéket. Bidault állásfoglalására nyilvánvalóan hatással lesz más ügyekben is az a tény, hogy a francia közvélemény ismételten erősen eltávolodott a Byrnes-politikától, az amerikai külügyminiszter Németországgal kapcsolatos terveit miatt. *Talán éppen a stuttgarti Byrnes-beszéd hatásának tudható be az a tény is, hogy Bidault katolikus pártja, az MRP, most már véglegesen szakított De Gaulle pártjával és a munkáspártok felé toltott.*

A négy külügyminiszter újabb tanács-

kozásán dől majd el az, hogy Bidault külpolitikai vonalon is olyan élesen fog állást foglalni a demokrácia mellett, mint ahogy azt belpolitikai téren, különösen az új alkotmánymódosító tervével kapcsolatban tette?

A triezsi kérdés

A négy külügyminiszter a hírek szerint meg fogja tárgyalni Trieszt ügyét is. A triezsi kérdést tárgyaló albizottság munkája ugyanis ismét megakadt. Az albizottság elvetette a triezsi szabad állam területére és az új jugoszláv—olasz határra vonatkozó összes javaslatokat. Angol részről elégtelennel hangsúlyozták, hogy a szovjet megbízott a jugoszláv javaslatot szemben a négy külügyminiszter javaslata mellett szavazott, bár Vicsinszkij rendkívül nagy megértéssel és rokonszenvenvel kezelte a jugoszláv módosító indítványt.

Sokkal súlyosabb a helyzet a triezsi alkotmány megvitatása körül. A négy nagyhatalom külügyminisztere ugyanis csupán annyiban egyezett meg, hogy Triezsből szabad államot kell teremteni, de albizottságra bízta a szabad állam alkotmányának kidolgozását.

Az albizottságban megegyezésre semilyen remény nincs, biznak azonban abban, hogy a négy külügyminiszter megtárgálja a megegyezés felé vezető utat.

„... beleértve a revizionista propagandát is”

A magyar békeszerződést előkészítő bizottságban rövid vita után a békeszerződésnek ahhoz a mondatához, amely elrendeli, hogy a magyar kormány köteles feloszlalt azokat a szervezeteket, amelyek az Egye-

sült Nemzetek bármelyike dát fejt ki, beiktatták azt, hogy „beleértve a revizionista dát is”.

Abban az albizottságban gyarországgal szemben a vák követeléseket tárgyalni döntést hoztak. A csehszlovákok nyozták, hogy a magyar szakasz negyedik bekezdése bécsei döntést megsemmisíté tjeessenek egy másik félrel folyó össze- következmények. Ppuha ukrán megbízott, az a nőke azt javasolta: csak anny be, hogy „az ebből folyó követke”.

A „Szabad Nép” szerint az azó kihagyása többmillió dollár mé

tását jelenti Magyarországnak.

A 200.000 Magyarok Csehszlovákiába való kitelepítésével kapcsolatban felszó, megbízottak beszéde ájtalában azt a szoroha gó érzést árujták el, hogy a csehszlovák indítvány elfogadása emberfelettség lenne. A csehszlovák kiküldött újabb zárt tárgyalás ejrendelését kérte, ezt azonban visszautasították. A bizottság úgy döntött, hogy a 200 ezer magyar Csehszlovákiából való kitelepítésére vonatkozó csehszlovák indítványt a tanulmányozzák és ismételten meghallgatják ez ügyben a magyar kiküldöttséget is.

A „Szabad Nép”, a Magyar Kommunista Párt központi lapja teljes súlyával küzd napról-napra a 200.000 csehszlovákiai magyar sorsáért.

— Intjük Csehszlovákiát — írja a „Szabad Nép” —, nemcsak a mi, hanem a saját érdekében is: Ne éljen vissza ebben a kérdésben az az előnyös helyzet, amelyet gyűlölet hatalmi mivolta biztosít részére.

Tárgyalások Bukarestben

a magyar mezőgazdasági és almérnöki főiskolák felállításáról

Megjelenés előtt a magyar iparos tanoncoktatás törvénye

BUKAREST. — A Magyar Népi Szövetség fővárosi irodája telefonon jelenti, hogy a magyar tanügyi küldöttség Felsőzsyh Ödön egyetemi előadó vezetésével az egész elmúlt héten át beható tárgyalásokat folytatott a közoktatásügyi, munkahelyi és földművelésügyi minisztériumban az erdélyi magyar iskolák időszerű kérdéseiről. A tárgyalásoknak előkészítő jellegük volt, tekintve, hogy érdemleges döntésekre csak — a párisi békekijöttés visszaterése után — a jövő hét folyamán kerülhet sor.

Fonctonak ígérkezik a munkahelyi miniszter részéről a MNSZ küldöttségével egyelőrtében kidolgozott új törvényrendelet a magyar iparos tanonciskolák felállításáról és az ilyen iskolák tanterveit illetően besorozásáról, a szerzett jogok alapján. A törvényjavaslat jelenleg a miniszterelnökség jogügyi szakértői előtt van a előreláthatólag még e hónap folyamán megjelenik. Ugyanakkor kedvező mederben főynak az előkészületek a magyar mezőgazdasági főiskola viszállására. Arról van szó, hogy a mezőgazdasági főiskola első évfolyama a Bolyai Tudományegyetem új karaként Kolozsváron nyílnék meg. A döntés Vojtes Stefan közoktatásügyi miniszter kezében van, aki a jövő hét elején tanulmányozza át a kérdést. A döntés elé egész Erdély magyarországi közölt érdeklődéseje teléni.

Alapos előkészületek történtek a kolozsvári magyar almérnöki iskola felállítására ügyében is. Ebben a kérdésben Miron Niculescu államtitkár behatóan tájékoztatta magát a MNSZ tanügyi bizottságának mérnök-szakembereit részéről.

MAGYARKAPUS NÉPE

Ősei nyomdokán halad

A mi sorsunkat mi kell hogy infézzük

mondotta Kós Károly a Magyar Népi Szövetség magyarkapusi tisztújító gyűlésén

MAGYARKAPUS. — (Hírdült munkásokunktól.) A csodaszép őszi napsütésben nem vettük észre költőgés gépkocsinak dőcsését, amelyen a kabotaszegi „Alsó” egyik legtehetősebb falujába, Magyarapusra értünk. A Dismóvölgy, Mátészaj, Malomdomb, Paptető lombosított úgy tapadnak a tiszta, egészséges, módos falu házára mint a fecskefészek az ereszfalhoz.

A falu, mint valami erőtudó tekerődik keresztül a Brassó-Nagyvárad közötti úton.

A községnek úgy a népe, mint a neve Árpád-korbeli. Itt találkoztunk a régi gyeplővonalak láncolatának egyik része és ezeket kereszteződséket „kapuk” szakították Magyarapuson a Meszes-hegységtől a tenger felé irányban húzó gyeplővonal törtét és fordult a Mezőség irányába. A falu fordulóhelyét a nép ma is „Látópatak-dombjának” nevezi. „Látópatak-dombjának” neve, „kaputól” származik a község neve, hiszen a falu lakói ólmányokat, amelyek a Kópus „szerepel.”

260 olyan kemény magyar helynév ismeretes Kapuson, amelyek régi ólmányok, vagy a szájról került meg napjainkig. Ezeket Kós Károly László, a község részese gyűjtötte össze, hogy a község történetét, Töle tudunk meg a falu történetéről is. A község történetéről is.

hold kaszálóját követeli a falu

tegelővel van egy kicsi, mintegy 130 hold keleti-nyugati Egerberg gazdái, Dombóvár-dűlőben, egy-egy háza volt a miniszter, a község részese, mely-nyugati kaszálóját követeli a falu lakói nem akarnak tudni

tól nem vártuk volna ezt a gazda —, akik ugye a kaszálójuknak pedig a tulajdonosnak. Ebben az esetben egyszerűen elmaradt nem hagyjuk eltervezettünk utján, amely-

„yke átka kezd újra gyökeret verni”

valahogy kihaltak a földük, gyermekeség zivaja, a beszédével van elfoglalva az a világosít fel az egyik kísérőm, nagyja a „betakarításnál” segédért a kukoricát ma mindenki be-

még sokáig földközösségben élt — mondotta —, a közös földet évről-évre egymásközt felosztották, ahogyan ma is osztják egymásközt a „Nyil” fát, amit a közös erdőből együtt levágnak. Ebben az osztásban a magyarság ősi, harc eszköze, a nyil osztóeszközöként szerepelt és nevé most is erre használják.

Megtudtuk továbbá, hogy a mai forduló, nyomásos gazdasági rendszer, ami éppen az EMGE küzd, tulajdonképpen régi gazdasági történeti maradvány. A falu házára ma is Alsó- Kőzép- és Felsőfordulóra osztják. Ennek az eredete is a régi földközösségi életre mutat vissza. Akkor, amikor a közös földet még használatban tartották. Később alakult csak ki az egyéni tulajdonjog.

Ebben a majdnem tiszta magyar községben semmi sem zavarja a falu békáját, Magyarapusi lakóinak ez évben is van buzája és „bojótája”, ahogyan itt a burgonyát nevezik. Kabotaszegét általában megdímítte az aszályveréstől a sors. A község gazdái úgy a múltban, mint a jelenben is az EMGE-be tömörülten dolgoznak. Négy vetőgépet mentettek át a háború pusztításából. Annak idején semmiképpen sem akartak gazdasági gépekkel dolgozni és alig lehetett egy vetőgépet rájuk erőszakolni.

— Ma négy vetőgép is kevés — mondja Ády László református lelkész, aki mint gazda is előjár „Kapuson”.

nek mindannyian tagjai vagyunk, követelnünk fogjuk, hogy a mindenki által megadott jogunkat adják nekünk vissza...

— A gabonabeszolgáltatási rendjelet — mondja a községünk lévő Gagyi András, a falu jegyzője — oly demokratikus, hogy a nép annak eleget tétel és tesz is. Így a gabonabeszolgáltatási kötelezettség Magyarapuson nem okozott nagyobb megterhelést. A beszállítandó 47 mézra gabonából a rendelkezés szerinti 27 mézra az állam a községnek visszahagyott vetőmagnak. A többi részét felsőbb rendjeltre az ellátlanoknak fogják szétosztani. A falu nem maradt ki a gyeplőbeszolgáltatási kötelezettségtől sem.

hordja. Aki nem szedi le, azét ellopják. — Baj azonban csak van, mert az „egyke” átka kezd újra gyökeret verni nálunk is — mondja aggódva a falu papja. — Mi az oka ennek? — kérdeztük meg. — Nem a szegényekről van baj — felel

— mert ott most is van gyermek, 5 sőt 6 is. A magyarság nem akar engedni a „módból”. A bírtok nem osztik, ha nincs gyermek és maradhat örököse tovább is első gazda.

— Ebben az évben az anyakönyvi adatok szerint — mondja a velünk jövő jegyző — 15 gyermek született. Ezzel szemben 21-en haltak meg, tehát halál apadt a község lélekszáma.

Ez a szomorú tény, mint sötét árnyék fektetjük be Kabotaszeg majdnem minden magyar faluját.

Utunk éppen a „Kajálka” fogyasztási szövetkezet mellett vitt el. Egy évvel ezelőtt, amikor éppen itt jártunk, ez a szövetkezet is, mint annyi társ Erdélyben, csak rom volt. A szövetkezet bolti berendezése sem maradt meg. Azonban a magyarapustak nem

„A választások mutatják meg, hogy megérdemeljük-e az életet!”

Itt-ott már a „hántoba” surrant egy-egy legény, míg máshol a falu „emberei”, azaz a házastársiak gyűlésre készülődtek. A MNSz megyei elnöke, Kós Károly jött el hozzájuk, hogy az esti „beszélgetésben” ő is résztvegyen, meglássa a falu ügyes-bajos dolgát és megerősítse az esetleges csüggedőket, ahol szükséges, ott javítsa, ha valami elromlott.

Meleg szeretettel fogadták.

— A mi sorsunkat — mondotta Kós Károly — mi kell, hogy infézzük. Ma új világ születik. Ez pedig vérrrel és veszedelmekkel jár, akárcsak a csecsemő születése. Ebben

Segítség a székely testvéreknek

— A választások mutatják meg — folytatta —, hogy megérdemeljük-e az életet. Ideje, hogy félretegyünk minden közömböséget.

Ády László, a népével együtt 6 óra pad a szennvedő székely testvérek segítségére hívta fel a község figyelmét.

— Adjunk adóig, amíg mi adhatunk — mondotta. — Soha tudjuk hogy nem-e kerülünk mi is hasonló helyzetbe.

Ezután a közgyűlés megejtette a tisztújítást. Az új vezetőségben a nép bizalma a község minden rétegéből állított magának vezetőket. A falu életmódja is bekapcsolódott a MNSz munkájába.

Meleg szeretettel hallgatták meg az egybegyűlték Pásztor András acélárugyári munkásnak szavalt.

— Segítsünk mi egymáson — mondotta. — A mi gyűrünk munkásai és tisztviselői

ez életközösségben az erős megmarad, a gyenge elhull. Ez a természet kérése, hiszen a természet nem ismeri a gyengeséget. És ebből a vajdaságból vagy az életre születünk, vagy meghalunk. Erőre van szükség — folytatja — és ez csak az egységben van. A munka hív minket, s ebben a népharcban ki kell hogy vegye a részét az 6 részét. A MNSz olyan erős lesz, amelyen erősödni adunk neki.

Elmondotta, hogy az együttes kiállítás bizonyította annak, hogy vagyunk, akiknek jogokra van szükségünk. Ez biztosítja majd, hogy a hozott törvények ne legyenek írott malasztok. Azoknak végrehajtását mi kell hogy ellenőrizzük.

hetenkint egy órának verejtékes keresetét adják a rászorult testvéreink segítségére. Ez heti másfélszáz forint tesz ki. Pedig mindenkinek nagy családja van.

Majd így folytatta:

— A választásokon minél többen szavazzunk az egységes magyar listára, mert annál nagyobb erővel követhetjük jogainkat. Egy mozony, ha nincs hozzá vasúti kocsi kapcsolva, legfeljebb két-három ember vihet magával. Így vagyunk mi is. Egy-két ember harcra nem eredményes. Ne csak kritizáljunk, hanem dolgozzunk is.

Meleg szívvel indultunk el a késő esti órákban és a Kapus patakán átvezető „Nagyhidon” átrobogó autónkat mosolygó szemekkel követték a „kapusok”, míg bele nem vezett a gyalog utat takaró sötétébe.

RANYASZ ALBERT

Gyergyó felé viszen a vonat. A hőcsés kocsiokban sok az ember és kevés a levegő. De vastag a seivarcfűst, hogy vágni lehet. Hogy Dédát elhagyjuk, valami szűk völgyön furakodik a vonat előre s viszi magával fekete képmasát a Maros vízében, mely velünk szemben suhan egy nélkül és alacsony, mindenütt a földet mellet.

Kint a hegyek nagyraélt árnyéka mindenütt összefoly már a nappali fénytel s a vonot ablakainak tisztán maradt sarkain kezd beszélni a sötétség. A kocsiiban állott egyfa lóban, vagy cigarettá parfümök s világítja meg időnkint a sűrűsödő ködökbe merülő arcokat.

A padokon fadógo székelyek és románok ülnek vegyesen. Szombat este van, két-három kelő munka fáradtsága szong az idegekben s tompítja halk beszélgetése az emberek hangját.

Egyik serokból kacagás száll fel hirtelen. — No, ti jól megválasztátok egyik a műsiker — csaphatja le a fejét egy jóízűs hírlal.

— Hát én is az vagyok, a pillanatú!

— Hát én is az vagyok, a pillanatú!

— Hát én is az vagyok, a pillanatú!

— Hát én is az vagyok, a pillanatú!

Sohal sincsen kolbászból a kerítés...

nasi hallottunk. Annakidején a déli szoroson viharzott be Erdélybe a háborúnak egy része. Nem csoda, hogy nemcsak a falu rejtéget magában gazdáltn kézigrándot s más egyéb robbanószert, hanem a lakók is, melyekből időnkint kihűlő a múlt meggyőzötlet keserűsége.

A minap is újke a tűznél a vasut mentén s fűztek a puliszkát. Mikor éppen leverték volna, valami robbant, a fűzék szerement, gazdája meghalt s néhányan megsebesültek. Utána pedig szárnyralett a suttogás: valaki gránátot dobott a tűzbe s bizonyan székely volt.

Hogy valóján ki volt a tettes, nem tudják. De milyen a hírverés: a kisujj nagysága hírcske nyakatekerten és óriásra dühkedve sejtároq a falu közudatába, hogy aztán ablakbetörések és késélekkel kulfjévé válnak.

Hogy átszrakodom a kocsi másik végébe, térdeltem a magyar szó új meg a pillan.

— Léssa kérem, én román ember vagyok s tudom azt, hogy a székelyek is elhoz az istenek imádkoznak, amelyikhez a románok s a kaput és kaszát sem veszi ki senki a kezükből. Igaz-e?

— Szent igaz — bólint a székely. — De látja, miket csinálnak csak a dédaiak is?

— Ha nem vigyázok a multkor is: őszszavagnak, mint a malacot.

— Ha ott mind elkiszen s nem is jartom jónak, de nincs olyan erdő, amelyikben mind egyenes fa lenne. Van bogos is, meg száraz is.

Feltűnt a román, sikkence megálltunk. A román ember vezető esonaját, kőműves és kőműves sötéte.

— Ellendé hangszelyu magyar szavairól a

vasuti sínén egyensúlyozva manegető gyermek jut eszembe. A gyermekről pedig az egymásfelé nyújtott kezű népek barátságára, mely még egyensúlyát veszíti néha, de lassacskán erősödik s egy-egy ilyen példára bukkanva, hinni lehet a megvalósulásában.

Kimegyek egy cseppet levegőzni. Vonatunk mellett a szomszéd síneken más vonat mozdonya pöfög, türelmetlen. Az utolsó kocsi tájékan valakiből sírás fakad fel hirtelen. Nézem, mi történhetett. Egy butorokkal s más egyéb házi szerszámokkal megrakott kocsi elött embelek tolonganak.

A sokféle hangból s beszédből megdöbbenve hallom egy székely szavát:

— Tiszter is gondold meg, mit csinálasz, sógor. Meglásd, hogy ott sincs kolbászból a kerítés. Ott is szegénység van, nagyobb, mint nálunk.

Beljebb furakodom s istállólóinnpával a kezben, megpillantom a horogkerülő székely. Reborult szemmel nézi sokáig a földet, aztán megrázza fejét s kezével, mint az esti szunyograjt robbentő szét a feléje hűlő szavakat.

— Nem lehet itt élni, te sógor.

A másikkal felesletlen a hangya.

— Ezt az egyet ne mond, Aron. Mindent, csak ezt az egyet ne. Látszik, csepm arvelkedjén Dédára teleltek. Nem ott lakom, ahol te. Egy idő óta csak egy csizom, mint a mezei nyúl: onaj egyik szemem alszik, a másikkal vigyázok rá. De mit gondolsz te, hogy a rossz embereknek sosem fog megjönni az eszük?

— S anig megjön, mit csináljunk?

SUTO ANDRÁS.

Magyar földművesek: egyéni gazdaságotok felvirágoztatásáért!
Magyar munkások és értelmiségiek: az egyenlő munka jogáért!
Magyar polgárok: a nemzetiségi szabadságjogokért!
Magyar asszonyok: a békéért, gyermekeitek jövőjéért!
Magyar fiatalok: az egyenlő és szabad fejlődés biztosításáért!

A Magyar Népi Szövetséggel szavazatok!

Jelünk: az egyenlőség jele!

Az együttlakó népek közötti testvériség elmélyítésének jegyében ünnepelte a főváros a hazaérkező román békeküldöttséget

BUKAREST. — Pénteken délután száz-
 ezretre menő hatalmas tömeg ünnepelte a
 Párisból hazaérkező román békeküldöttsé-
 get. A tömeg szünni nem akaró lelke-
 ssel ünnepelte a kormányt és az
 együttlakó népek közötti testvériséget.
 A jóval a vonat beérkezése előtti a fel-
 hozott tömeg páratlan lelkesedéssel
 énekelt át ütemesen kiáltotta: „Eljen de-
 mokratikus kormányunk!” „Eljen az
 együttlakó népek közötti testvériség!”
 Valamivel a békeküldöttséget hozó von-
 at beutasa előtt megérkezett a pályá-
 szállásra Groza Péter miniszterelnök s a
 kormány több tagja.

A vonatból egymásután kiszálló kikül-
 dötöket a miniszterelnök üdvözölte.
 Groza Péter beszédének nagy részét az
 együttlakó népek közötti testvériség elmé-
 lyítése szükségességének szentelte.
 A küldöttség nevében Groza Péter üd-
 vözö szavaira Tatarescu Gheorghe mi-
 niszterelnökhelyettes és külügyminiszter,
 a békeküldöttség vezetője válaszolt, han-
 goztatva az együttlakó népek testvérisé-
 gét.
 — Nyujtsunk kezet a magyar népnek!
 — mondotta beszéde végén.
 Utána Florica Bagdasar, a küldöttség
 főtagja beszélt, majd szítani nem akaró

lelkes éljenzés közepette Gheorghe Gheor-
 ghia-Dej közlekedésügyi miniszter, a Ro-
 mán Kommunista Part főtitkára, a béke-
 küldöttség tagja beszélt.
 — A román békeküldöttség sikere —
 mondta többek között — a kormány po-
 litikájának köszönhető. Folytatunk keji
 ezt a politikát! Eljen a népek közötti test-
 vériség!
 Az ünnepelés után a tömeg nem osztott
 szét, hanem tüntető menetben vonult fel
 Bukarest főutcáján, amely még sokáig volt
 hangos a nap történelmi jelentőségű jel-
 szavától: „Eljen az együttlakó népek kö-
 zötti testvériség!”

A hadsereg segítségére siet az asszáltsujtott vidékeknek!

KOLOZSVAR. — Azok közé, akik jegelsök-
 nek válasszotak a szárazságsújtotta vidéke-
 ket megsegítő bizottság felhívására, a kor-
 mány által elindított segélyezési akcióhoz
 csatlakozva, származók, demokratikus
 hadsereg kolozsvári egységei is, magukra vá-
 lálván a segítségük egész időtartamára
 130 gyermek élelemmel és ruhával való tel-
 jes ellátását, valamint ezek iskolázásai
 költségeit.

A tisztikar külön egymázi szójának fel-
 ajánlásával járul hozzá a segélyezéshez.

A KERESKEDŐK ES IPAROSOK SEGÉLYMOZGALMA

Az asszáltsujtotta vidékek megsegítő Tar-
 tományi Bizottság a kereskedelmi és ipar-
 kamarával karöltve rendkívüli ülésre hívja
 össze Kolozsvár város összes kereskedőit és
 iparosait ma, vasárnap délelőtti 10 órá-
 ra a kereskedelmi és iparkamara helyiségé-
 be. Napirenden az asszáltsujtotta vidékek
 megsegítésének kérdése szerepel.

FELHÍVÁS

A Tartományi Segélyező Bizottság az aláb-
 bi felhívást bocsátotta ki: Fogadjátok be
 családaitokba az asszáltsujtotta vidékek
 gyermekeit! Örök hájájuknak és szeretetük-
 nek leszetek részesei.

Adakozzatok pénzt, ruhaneműt vagy éle-
 lemest a megsegítésükre.

Bejelentéseket a Vármegyeháza 50 sz. szo-
 bájában, naponta 11—1 óra között fogad-
 nak el.

Magyar asszonyok jelentik

KOLOZSVAR. — A közéleti választásokkal
 kapcsolatban az ország minden részéből je-
 lentések érkeznek a női szervező munkáról
 a Magyar Népi Szövetség központi Női Szö-
 vetségéhez.

Brassóból jelentik: A magyar asszonyok
 házról-házra járva látogatták meg Brassó
 magyarait, hogy figyelmessékké kötelessé-
 gükre a közigazgatási választásokkal kapcsola-
 ban, a kiadályozva volt abban, hogy ki-
 váltsa választói igazolványát, annak eljér-
 ték bejelentőlapját és bejegyeztették a vá-
 lasztók névjegyzékébe. Ugyancsak a MENSz
 brassói nécsoportjának 40 asszonya látog-
 gatta már hetek óta a falvakat, hogy a fa-
 rusi néket előkészítse a választásokra.

A Székelyből érkezett hírek ugyanerről a
 munkáról számolnak be.

Temesvár és Szatmár magyar asszonyai 70
 százajékos többséggel vezetnek a választási
 listán, a jelentkező férfiakkal szemben.

Az ország minden kis falujában készül-
 nek az asszonyok a választásokra. Bejöt-
 tak a harcra népbűnk érdekében megvédé-
 sére és becsülettel állják is ezt a harcot.

Ujjonnan létesítendő minisztérium fogja irányítani az ország gazdasági helyreállítását

Hároméves gazdasági tervet készít a kormány

BUKAREST. — A kormány hároméves
 gazdasági ujjáépítési terv elkészítésén
 dolgozik. A kormány illetékes tényezői
 megállapították, hogy az ujjáépítési mun-
 dlatok a legsikeresebben úgy valósíthat-
 ók meg, ha azokat összefogó szerv egysé-
 gesíti.

ez erre a célra létesítendő minisztérium-
 mal fogják elláttatni.
 A megszervezendő minisztérium maga-
 ban foglalná a különböző eddig működött
 gazdasági bizottságokat, külön vezértit-
 karsága lenne a minisztérium keretében a
 fa, a mezőgazdasági, a peprőleumipari és
 a gráripári bizottságoknak. Így lehetsé-
 gessé válik ezek érdekeinek összehangba-
 hozása és elkerülhető lesz, hogy — mint

a múltban — egyik a másik rovására mű-
 ködjék.

A minisztériumban külön igazgatósága
 lesz a megrengett épületek és a háboru
 által tönkrement gyártelepek ujjáépítésé-
 nek.

Az új minisztérium felállítását és mű-
 ködését szabályozó törvény közvetlenül a
 választások után jelenik meg.

Huszmillió értékű könyvet ajándékoztak a Petőfi-alapból a tanítói továbbképző-tanfolyamok hallgatóinak

TLAH—DES. — Szombaton fejeződött be
 a Magyar Népi Szövetség központi tanügyi
 bizottsága által rendezett Szolnok-Doboka,
 Szatmár-Naszód és Szilágy vármegye ma-
 gyar tanítóságának továbbképző tanfolya-
 mának Désen, illetve Zilahon.

rendeletgyvezető, Kall Sándor főtanfelügye-
 lő és Kovács Ferenc főigazgatósági főszám-
 vevő.

A kitűnően sikerült továbbképző tanfolya-
 mon, mintegy háromszáz magyar tanító veti
 részt. A tanfolyamot mindkét helyen kitű-
 nően sikerült műsorral egészítették, mely-
 nek jó eredményt a Magyar Népi Szövetség
 választási alajpára ajánlották fel.

Az eddig lezajlott tanítói értekezéseikkel
 kapcsolatban a MENSz országos közművejő-
 dési bizottsága 15 ezer darab demokratikus
 szemléltető új magyar könyvet osztott szét
 erdélyi magyar tanítóink között, mintegy
 20 millió lej értékben.

Leventeparancsnokot és leventéket ítelt el a kolozsvári tábla

KOLOZSVAR. — A háborus bűnösökkel
 foglalkozó ítélőtábla szombaton délben
 hirdetett ítéletet Rózsa József szilágyme-
 gyei gazdálkodó, volt leventeparancsnok
 bűnügyében.

Rózsa József a vád szerint a falusi ro-
 mán lakossággal és a felügyelete alá tar-
 tozó román ifjúsággal emberellenül bánt.
 Rózsa vádlott tiltakozott a vád állításai
 ellen, arra hivatkozva, hogy az említett
 embereket, akikkel a vád szerint ember-
 ellenül bánt, nem is ismeri.

Az ítélőtábla bűnösnek találta és hétévi
 kényszermunkára, vagyonának elkobzásá-
 ra és 900 ezer lej perköltség megtérítésére
 ítélte az állammal szemben.

Ugyancsak szombaton délben hirdetett
 az ítélőtábla ítéletet Berki György, Berki
 Ferenc, Berki Sándor és Gáll Sándor na-
 szódmezei ifjak, volt leventék bűnügyé-
 ben is. A vádlottak a vád szerint szintén
 emberellenül viselkedtek a román földmű-
 vessekkel. Az ítélet Berki Györgyöt és
 Berki Ferencet 5—5 évi nehéz börtönnel,
 míg Berki Sándor és Gáll Sándor vádlot-
 takat 5—5 évi fogsággal ítélték meg.

A vádlottak megfellebbezték az ítéletet.

A tanfolyam keretében a tanügyi szakelj-
 zésekön kívül mindkét helyen világnézeti
 és politikai nevelő előadások is hangzottak
 és megemlékedő esemény volt a rendkívül mély
 levet gyakorolt tanítóságunkra Kurkó
 Győránsnak, a Magyar Népi Szövetség orszá-
 gos elnökének illahi és dési előadása. Az
 előadások mellett való találkozás során is
 jelentős volt tanítóságunk számára,
 mert mind Zilahon, mind Désen közel 150 és
 100-as közvetlen és mindenképpen kiterjedő be-
 csapottság következett, melynek során nem-
 csak kérdéseikre kaptak megnyugtató vá-
 laszokat hanem a Magyar Népi Szövetség el-
 nökének írták magyar népi politikai felho-
 sítást is megismerhettek. A megismerés pe-
 lő a megszerzéshez vezetett, amit hallgatók
 megelégedéssel mindkét helyen az a melegség és
 lelkesedés ragaszkodott s igéretet
 személyéhez ragaszkodott s igéretet
 hogy teljes erejével segítségére lesznek
 a tanügyi egyenlőségünkért folytat-
 tásban.

Magyar Népi Szövetség központi tanügyi bi-
 zottsága által rendezett Szolnok-Doboka,
 Szatmár-Naszód és Szilágy vármegye ma-
 gyar tanítóságának továbbképző tanfolya-
 mának Désen, illetve Zilahon.

Felkértem azt a magas
 termelű lértit,
 aki pénteken délelőtti 9—10 óra
 között a pénzügyigazgatóság 4-es
 számú szobájából lértiternyőmet
 levedésből elvitte, juttassa vissza
 ugyancsak.

Babruhák, pulloverek
 kötése, összeállítása
 a legjobb kivitelben
Halmosné Vértés Lily
 Horca-ut 36.

A Beiga-Román Textilipari Rt.
 keres gyakorlott
szövőmunkásokat és
szövőmunkásnőket.
 Jelentkezni lehet a Textilipari Mun-
 kások Szakszervezetében Kolozsvár,
 Mária királyné-utca 4 szám,
 (volt Deák Ferenc-utca).

Hóstatá kalapok
 megérkeztek!
Fodor Testvérek
 Főter 25 (Bánffy-palota)

Deszka és építkezési anyag-
 raktár kezelésére önálló, tö-
 keletes szakember
üzletvezetőt keresünk
 azonnali belépésre. — Irásbeli
 ajánlatokat „Mégiszható” jel-
 igére a Kuliya Hírlapiroda
 Szatmár továbbít.

Ujjágyarustókat
 felvesz
 a kiadó hivatal

Vége a nyárnak!
 Nagy táncparkett!

A nyáron a **Béke-ker** vezetett, Ősszel, mátol a **Béke-étterem**
 gyönyörűen átalakított emeleti termei várják Kolozsvár közönségét.
KIRUNO konyha. — Október 1-re nagy meglepetés.

Itt az Ősz!
 Nagyszerű zene!

HIREK

VILÁGOSSÁG

A Romániai Magyar Népi Szövetség központi naplaja.

Kolozsvári szerkesztőség és kiadóhivatal: Brassai-utca 7. Távbeszélő 258.

*

Élelmes potyautas

KOLOZSVAR. — Az egyik nap agyonzsúfolt városi autóbusszon utaztam a vasúti állomástól a Szabadság-tér felé. A jegyszédő merészen tornászta magát előre, mialatt egy pár kabátgombot leszakított és legalább tíz elfojtott káromkodást sajtolt ki a letaposott lábak tulajdonosajból.

Már hozzám érkezett, amikor a melltem ülő középkorú néni véresen elsíkojtotta magát: Tolvaj! Kiraboltak! Kijopták a pulloverem zsebéből ötszázezer lejemet és összes fontos irataimat!

Az autóbussz, mely egyszerre a szenzáció központjába került, a Széchenyi-tér sarkánál megállt és ha tovább akart volna indulni, akkor sem tehetné volna, mert a kíváncsiság vonzotta emberek teljesen körülvették. Rendőr is került elő.

Tanácsok röpködtek:

— Az autóbussz összes gyanus utasait át kell kutatni — ajánlották a közrendőrnek. A néni a kárvallojtak kínos fájdalommal arcan, gyanus egyének után kezdett kutatni, közben panaszozta:

— Éreztem, hogy valaki belenyúlt a zsebbe...

Kutató szeme megakadt rajtam, aki szótlanul ültem mellette. Szólanságom gyanuba hozott és így lettem számára egyes számú vádjott.

— Rendőr ur, ezt az urat kutassa át — mondotta rám mutatva. — Végig mellettem ül!

A rendőr, óvatosságát meg kell dicsérnünk, mert nem fogott hozzá a kutatáshoz, de felszólított, hogy kövessem a rendőrségre.

Már lefele kászálódunk, amikor észrevettem vádjóm pulloverét és annak zsebet.

— Öt ezer lejesekben, vagy tízezer lejesekben volt a pénze néni? — kérdeztem.

— Ropogós öt ezer lejesekben — felelt gyorsan.

— Hol tartotta, amikor elhopták? — fagatam tovább.

— A pulloverem zsebében — mondja idegesen.

— De néni kezem, hisz a zseb olyan kicsi, hogy abban nem fér el 100 darab 5000 lejes! — csodálkoztam rá. Erre elhallgatott.

Ajg mondtam ki ezt az egyszerű de rám nézve mentő megállapítást, mellettem egy hölgy a következőket mondja:

— Ugyan kérem, ezt az asszonyt én ismerem. Széghalmos! Nemhogy ötszáz ezer leje lenne, de azt a pénzt is, amit a szegény leánya keres, megijesza. Nem volt pénze autóbusszjegyre és ezért csinálta az egész cirkszt...

Mire felcsodáltunk, „kárvallojt” nénikém nyomtalanul eltűnt.

Mi pedig 15 percnél később érkeztünk meg a főtérrre. E. A.

A KOLOZSVARI ALLAMI MAGYAR ELŐADÁSNYELVU TANITÓKEPZŐ INTÉZET felhívja az összes helybéli és a városban tartózkodó vidéki növendékeit, hogy kedden, szeptember 24-én délután 3 órakor saját érdekükben feltétlenül jelenjenek meg intézetükben.

A KOLOZSVARI ALLAMI GYAKORLÓ GIMNAZIUM igazgatósága közli az érdekeltekkel, hogy a beiratkozások utolsó határideje 1946 szeptember 28-a. E határidőn túl csak miniszteri engedéllyel lehet beiratkozni. A tanítás délelőtti lesz!

A KOLOZSVARI RENDŐRSÉG HIREI. A rendőrség S-brigádja ismét két feketézöt lepezett le. Lingurar Mária és Ferku Klára kolozsvári lakosok nagymennyiségű gyufával, dohányjal és cigarettával akartak üzérkedni a piacon. Elűzésük közben tartóztatta le őket a rendőrség. Magindították ellenük az eljárást. — A rendőrség letartóztatta Wöber Frigyes kolozsvári autóvezetőt, aki figyelmeztetése következtében elgázolta Sipos Sándor kolozsvári lakost. — Kiss József kolozsvári, Vasvári Pál-utca 58. alatti lakos feljelentést tett ismeretlen tettes ellen, aki szeptember 19-én hajnalban a kerületén keresztül behatolt udvarába és az estélyi ottmaradt, kiterített fehérneműket eljopta. A szomszédok kihallgatáskor elmondták, hogy 18-án este Kiss József kapuja előtt gyanús alak kószolódott. Pontos személyleírását adták az illetőről, akiről dr. Jacobffy Tivadár rendőrtiszt elfogott. Valószínűleg elmondta, hogy az 5-6 millió lej értékű fehérneműt átadja brassói barátjának értékesítésre. Erre jötték a brassói rendőrséggel, pontos személyleírás adva az illetőről s így remélhető, hogy hamarosan kézrekerítik bűntársát is.

ZELIG ERNŐ részére, Horea-ut 12. címre, levél érkezett Newyorkból Sajdijól. Atvohelt a „Világosság” szerkesztőségében.

(*) HEGEDUTANITÁS október 2-án kezdődik. Natuból is Hegedű van. S. Lajka, Agyagdomb-utca 14.

Új vezetőséget választott a MNSz szatmármegyei tagozata

SZATMAR. — A MNSz szatmármegyei tagozatának kiküldöttjei nagy számban gyűltek össze Szatmáron, hogy tisztújító közgyűlést megtartsák. A gyűlést Nagy Elek megyei elnök nyitotta meg. Visszapillantást vetett a múltba és lemerítte azokat az eredményeket, amelyeket a MNSz megyei tagozata ért el. További és eddigiénél is szorosabb összetartásra hívta fel az egybegyűlteket. Kitarató harca jött a demokrácia védelmében, mert a magyarságnak a demokrácia győzelmétől és önmagától lehet a jobb jövőt remélnie.

A régi vezetőség lemondása után Antal Dániel országos alelnök foglalta el az elnöki széket. A közgyűlés elnöké ismét Nagy Elek gazdálkodót, alelnökké Lőrinczy Lajos

gazdálkodót és Tempfli István gazdasági tanárt, gazdasági bizottsági vezetővé Bikkfalvy Ferencet, szervezőbizottsági vezetővé Kiss Sándort, közművelődési bizottsági vezetővé Némény Gábert, a női bizottság vezetőjévé pedig Bajló Bélánét választották meg. Ugyanakkor megválasztották az 58 tagú intézőbizottságot is.

Az újonnan megválasztott vezetőség nevében Nagy Elek elnök tett hűtét a további jankadatlan munka mellett, majd Antal Dániel országos alelnök szólott és a választásokkal kapcsolatos felvilágosításokkal látta el a megyei kiküldötteket. Szűcs Margit, az országos központ női felelőse kérte a megyei tagozatok képviselőit, kapcsolják be asszonyaikat is a MNSz munkájába.

Hétfőn kezdődik a tanítás az elemi iskolákban

A középiskolák október elsején nyitják meg kapuikat

KOLOZSVAR. — A magyar tankerületi főfelügyelőségtől nyert értesülésünk szerint a tankerületi főigazgatóság hatáskörébe tartozó elemi népiskolákban a tanítás szeptember 23-án, hétfőn reggel 8 órakor veszi kezdetét.

Az egységes gimnáziumokban és más középiskolákban az eddig kijelölt rendelkezés szerint a tanítás október elsején fog megkezdődni.

A tankerületi főigazgatóság egyébként a péntéki napon távirati értesítést kapott a nemzeti nevelésiügyi miniszteremtől az érettségi és egyéb vizsgadíjak felémelésére vonatkozólag. Ennek alapján az érettségi vizsga díját egyszáz ezer lejre emelték fel, a középiskolák V-ik osztályába a felvételi vizsgadíjat 30.000 lejben, míg a magánvizsgák díját tantárgyszámtól 7000 lejben állapították meg.

Ugyancsak rendeltet érkezett a tankerületi főigazgatóságra, mely 269.030—1946. szám alatti elrendel. hogy a négy elemi végzett tanulók azokban a helységekből, melyekben egységes gimnáziumok vagy más középiskolák vannak, kötelesek az első osztályba beiratkozni.

MŰVÉSZET — IRODALOM

Színházunk zenei feladatai

Színházunk a múlt idény végfelé ráébredt arra, hogy nem hunyhat szemet olyan komoly s nagyfontosságú feladat előtt, mint a magyar közönség magasabbrendű zenei igényének kielégítése. Erre kötelezi Kolozsvár zenei múltja, hisz itt szólt meg magyar nyelven az első dalmű, amit itt is írt szerzője.

A legrégebb (1819-ben alakult) magyar zeneiskola mellett, a régi színház épületében, a Farkas-utcában zajlottak le azok a nagyjelentőségű hangversenyek is, amelyekkel világhírességek zenei utvonatába kapcsolódtunk. A színház vendégeként játszóitak Kolozsváron olyan zenei nagyságok, mint Liszt, A. Wilhelmj, C. Thomson, Brahms, Joachim, Reményi, Sarasate, Menter, vagy Popper. A fiatal és a múlt század végén induló magyar zenei előadóművészeknek is Kolozsvár volt az elindító állomása.

A Kolozsvári Színház mindig bizalmas kapcsolatot tartott a zenei élet fejlődésével. Ennek a vonalnak az ápolása ma is illoszerű és egész sora akad a feladatoknak, melyeket a színházunk vállalnia kell, mert az újabb feltörő tömegek zenei nevelésével és ízlésfejlesztésével is számolnia kell.

Az erdélyi magyar zenei élet irányítása továbbra is két fókuszról történhet. Ez a két gyújtópont a Zenekonzervatórium, illetőleg Zeneművészeti Főiskolánk és színházunk marad. A feladatok vállalása azok természetéből és céljából, de az intézmények szoros együttműködésére annál inkább szükség van, mert zenei és színházi főiskolánk hivatalosa annak a művészanyagának előkészítése és szállítása, melyre zenei életünknek és színházunknak az utánpótlás szempontjából szüksége van. Csak akkor mondhatjuk majd színházunkat valóban a miénknek, ha művészműhelyre: színészi, énekesi, rendezői és muzikusi erdélyiek lesznek és ha szerzőink itt valóban otthonra találhatnak. Nem szabad megfeledkeznünk arról, hogy művészi intézményeink elsősorban az erdélyi magyar nép érdekeit kell képviseljék. A feladatok során két létfonosságú cél szolgálataba kell állítani: művészeket és közönséget kell nevelni az új idők diktálta szellemben. Nehéz kérdések sora vár megoldásra, ami nemcsak lelkes, de harcos és megmemalkuvó, öntudatos, komoly képzőművészeti vezetőket tételez fel.

A kolozsvári Szentgyörgyi-Színház a múlt évben magyar operaelőadásokat kez-

deményezett. A Tosca, Május királynője és Páter Guardian iránti érdeklődés biztató jel a jövőre. A megkezdett úton tovább kell haladni, de úgy, hogy a mi dalműelőadásaink ne fussanak párhuzamosan a román opera műsorával, hanem lehetőleg egészítsék azt ki. Színházunk szervezte, a rendelkezésre álló művészeti anyag megjelöli azt az utat, melyen színházunknak haladnia kell. A könnyen érthető, nemes dallamvonalú és a dalmű fejlődése szempontjából jelentős, az ízlést nevelő kisebb kamaraoperák és balettetek kell képezzék a műsorpolitikára gerincet. Hazai szerzőink komolytérű munkáit nem szabad elhanyagolni. Ez az újabb tehetségek feltörése szempontjából mérhetetlen fontosságú.

A színház idényünkint Kolozsváron egyelőre öt operabemutatóval kell számoljon. Ezek mindegyikét 3—4 ízben ismételnünk meg. Egyes dalműelőadásokat el lehet vinni Erdély magyarokai vidékeire, ahol a városok idényünkint megbirnának három dalműelőadást. Az együttműködés és mozgókonny, az utazások nem jelentenek semmilyen irányban megterhelést.

Zenei vonalon színházunk másik feladata lehetne — amennyiben a Zeneiskola nem vállalná — kamarazenei hangversenyek rendezése. A színházi zenekart ki kell egészíteni a város jobb műkedvelőivel, a zeneiskola értékesebb növendékeivel és így alkalmassá válik e munkára. Vondszenei művekre gondolunk, esetleg szükség szerint néhány fuvósangszerelemmel, melyek esetenként az operától lemondhatók. Értékes és bőséges irodalom áll rendelkezésre és a műsorok összehatása nem okozhat fejtörést. Az a néhány nyilvánosságra érett magánmuzikusunk is szóhoz juthatna, ha megérdemli, hogy zenekar elé álljon művésztelével. E hangversenyek keretében hallani szeretnénk: a régi erdélyi és ma fejlődésben lévő zeneszerzőnőművészeinket. Alakulásuk és fejlődésük szempontjából is nagyfontosságú lenne, ha zenei álmajk beteljesedését hallhatnánk.

Ugy a szimpadzené, mint a kamarazenei hangversenyek elterjedése és működése feltételezi a jeltelgei karmesteri feladatot. Nem könnyű feladat, de nem is megoldhatatlan. Néhány kísérlet után a színház meg fogja találni az erre legalkalmasabb embert.

A hangversenyek időpontját illetőleg

olyan vasárnap délelőttök jöhetnek számításba, mikor a román filmharmadik korszaknak nincsen előadása. E hangversenyek komoly munkájára erőteljesen járunk hozzá az újabb feltörő zenére szorgalmas tömegek és a tanulni vágyó ifjúság zenei neveléséhez. Bizonyos, hogy munkásság is szívesen támogatná ezeket a hangversenyeket.

A színház lektorátusának jelenleg nincsen művészi tagja. Ha zenei feladatai megoldására vállalkozik, úgy a bizottságba be kell hívjon zenezakembert, hogy a muzsika vonalán hajhatosan támogassa.

LAKATOS ISTVAN IPR.

„A lélek kincsei”

Egy fiatal vak költő, Foltin Gizella verses kötete, a „A lélek kincsei” most nagy el a sajtót a kolozsvári Gloria-nyomdában. A verseket valamely szokatlan hangon jellemzi. Szerzőjük nem az egyén fájdalma, tette költővé: az egész emberiségért aggódik és zokog a lant, melyet a fiatal lány világtalanul is biztos kézzel penget. A kötet megérdemli, hogy figyelmünkre irányítást valahánnan a lélek mélységeiből, világtalanság belső tárnájából, ahol ilyen csodálatos kincsek teremnek. A kötet megrendelhető a kolozsvári Gloria-nyomdában, Kogalniceanu-utca 7. alatt.

Fokozódó siter a „Cigánybaró” előadásain

KOLOZSVAR. — A kolozsvári Magyar Színházban műsoron lévő „Cigánybaró” előadását napról-napra fokozódó érdeklődés kíséri. Ma, vasárnap este, került elő a nagy sikerrel felújított nagyoperett.

Vasárnap délután fél 5 órai kezdettel a múlt szezon legnagyobb sikerű zenés vígjátéka, a „Szerelmes diákok” szerepel a műsoron, részben új szereposztással. Az összes előadásokra elővételben árusítja a színházi pénztár a jegyeket.

A KOLOZSVARI ALLAMI MAGYAR SZÍNHÁZ BALETISKOLÁJÁBA naponta délelőtt 11 és 1 óra között lehet beiratkozni. Moravszky Roman mesternél.

A KOLOZSVARI „SZENTGYÖRGYI ISZTÁN” ALLAMI MAGYAR SZÍNHÁZ MÜSORA:

Vasárnap délután fél 5 órakor: Szerelmes diákok. (A múlt évad legnagyobb sikerű zenés vígjátéka. Sorozatszám 12.)

Vasárnap este fél 8 órakor: Cigánybaró. (Sorozatszám 13.)

Hétfőn este fél 8 órakor: Az ember legsötétebbje. (Előadás a szervezett munkásság részére. Sorozatszám 14.)

KOLOZSVARI MOZIK MÜSORA:

Capitol: A titkos kúdotés! Nagy gengster film, magyar feliratokkal. Előadások kezdete: 3, 5, 7 és 9 órakor. Vasárnap délelőtt 11 órakor matiné.

Corso: Gróf Monte Cristo, II. rész. Előadások kezdete: 3, 5, 7 és 9 órakor.

Foyal: Bűnös szerelem. Főszerepben Luiza Jerida. A szezon legszebb olasz filmje. Műsoron kívül szeptember 21-től: A atombomba-kísérlet Bikiniben. Előadások kezdete minden nap: 3, 5, 7 és 9 órakor.

Munkás: Cimzett ismeretlen. Kabos Gyula legnagyobb vígjátéka. Előadások kezdete: 3, 5, 7 és 9 órakor.

Select: A humor csuca: Makacs Kés. Előadások kezdete: 3, 5, 7 és 9 órakor.

Uránia: A humor csuca: Makacs Kés. Előadások kezdete: fél 4, fél 6, fél 8 és fél 10 órakor.

CSEGEZY padlólemerüzeme gyárt

CORNADO és AGRONOM kaszálókvet Brassó, Traian Grozavescu-u. 3

A nyáki! Figyelem!

GYERMEKNŐGSIN

legújabb modellekből

dus választékban a

HERCULES BABYHÁZ-ban

Butor, szőnyeg, írógép és egyéb értéktárgyak vétele eladása.

„UNICOM”

Kossuth Lajos-utca 10. Tel. 500.

A Béthel Ábrándozás

Mulom-utca 8 szám alatti templom

ujonnan berendezve. A közeledő főünnepekre üléseit bérbeadja minden nap 5-7 óra között.

Vezetőség.

Az amerikai katonák és a nők

A „Readers Digest” című amerikai lap írja:
Náci-Németországban bizonyos emberek sárga csillagot hordtak a bal mellükön. Németország amerikai megszállási területében bizonyos emberek ma karszalagot hordtanak. Hitler kiadta a parancsot a karszalagokról, tüzzék fel a „Dávid-csillagot”, hogy a németeket a velük való érintkezés megölyvje. Az amerikai hadsereg amerikai katonái ujonnan megérkezett hitvesei és leányai számára kis amerikai címszöveggel karszalagokat készítettek, hogy megölyvje őket a többi amerikai katonák kellemetlenkedésüktől.

Kimosan kellemetlen meglepetést keltett az Egyesült Államokban a hír, mely szerint számtalan amerikai közgazdász különösen annyira visszataszítottan viselkedik, hogy az amerikai hitveseket e szoknyavagdosok szemtelenkedésüktől, tettleges tolatásoktól és gyalázatos sértésektől ilyen módon kell megvédeni. A helyzet azonban annyira romlott, hogy néhány amerikai egyszerűen nem meri már hozzátartozóját állítani a kontinensre. Az európaiak pedig súlyosan elítélik az amerikai katonák által — fényes nappal, nagyvárosokban és forgalmas utvonalakon — elkövetett gaztetteket és erőszakoskodásokat. Mindez régül odavezet majd, hogy Európában többé nem az amerikai katonák bárságára fognak visszaemlékezni, hanem az általuk elkövetett bűntettekre és neveiken, modortalan viselkedésükre.

A karszalag kísérlet arra, hogy amerikai asszonyok Németországban biztonságban éljenek a jövőben. De az amerikai hadsereg tekintélyét mindaddig nem állítja helyre, amíg tisztességes asszonyok Németországban és Európa minden más országában biztonságban nem érezhetik magukat az amerikai hadsereg tagjaitól.

Nagyküllő tanítóinak üdvözlője

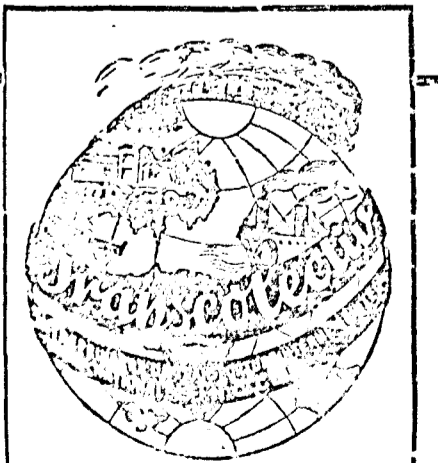
SEGESVÁR. — Az erdélyi magyar általános nevelésügyi és közművelődési kérdéseit megvitató tanügyi találkozó sorában nagy érdeklődés mellett folyt le Segesváron a nagyküllői tanítók háromnapos értekezlete. A vármegye magyar tanítói, felekezeti különbség nélkül, szintén résztvettek az értekezleten. A segesvári tanügyi értekezlet a következő táviratot küldte a Magyar Népi Szövetség országos központjához:
„Vármegyénk tanítóinak háromnapos segesvári értekezletéről örömmel üdvözljük a Magyar Népi Szövetség központi vezetőségét. Amilyen odaadással munkálkodunk népművelői hivatásunkban, épp oly hűséggel ragaszkodunk Népi Szövetségünk központi vezetőségéhez is, amelynek irányítása megszerezte közművelődési munkánk szabadságát.”

Az értekezlet ugyancsak táviratban üdvözölte a brassói magyar tanügyi felügyelőséget is.

Itt írjuk meg, hogy a Magyar Népi Szövetség országos közművelődési bizottsága értékes könyvajándékban részesítette a tanító-értekezlet résztvevőit.

Az „ORGANIZATOR”
iroda elköltözött
Szabadság-tér 3 szám alá.

Elvállal könyvelést, adófel-
lebbezéseket, könyvreviziókat,
számlázásokat, kalkulációk elkészítését, fordítást, leírást,
másolást, ugyanott adóügyi
tanácsadás. Hivatalos órák
reggel 8-tól este 8-ig

Általános és nemzetközi
Szállítási Vállalat
Szabadság-tér 27. Telefon 617.

Százmillió lejes ékszerlopás tetteseit fogta el a kolozsvári rendőrség

KOLOZSVAR. — A kolozsvári rendőrség büntető osztálya szeptember 10-én gyanú okok alapján letartóztatta Demeter Ferenc Horea-ut 31 és Kosztin József Apáca-utca 29 ajtái lakosokat. Nevezettek több lopást követtek el a város területén.
Kihallgatásuk során beismerték, hogy ők lopták el I. K. F. kolozsvári lakos 100 millió lej értékű ékszereit.
A további nyomozások során letartóztatták Demeter Vencel, Kosztin István és Weisz Dezso kolozsvári lakosokat, akik segítségükre voltak a lopásban. A károsult kevés hiánnyal visszakapta ékszereit.
A nyomozás tovább folyik a jól megszervezett banda bűnjátszmájának összehajtására.

Letartóztatták Amerikában a világ egyik legveszélyesebb feketézó bandáját

NEWYORK. — Az amerikai katonai rendőrségnek sikerült letartóztatni a világ egyik legnagyobbjából feketézó bandáját. A feketézést a newyorki Warner-család irtta, amelynek napi átlagos bevétele több millióra rugott.
A nagyarányú feketézést Amerikán kívül Európában — különösen Berlinben és Párisban —, Ázsiában pedig Sanghaiban folytatták. Minden elképzelhető tiltott áru forgalmához hozzájárulva foglalkoztak, így: gyémánttal, cigarettával, szőnyeggel, szelvényáruval, penicillinnel, valuttával, illatszerekkel, órával és egyéb ritka drágaságokkal.
A Warnerek családfőjén kívül a gyermekek is nagyarányú feketézést bonyolítottak le. A 22 éves Lewis, aki repülőhadnagy, Berlinben tevékenykedett, Róbert, a volt tengerésztest az UNRRA alkalmazásában volt, Oszkár Párisban bonyolította le család kereskedelmi ügyeit, David Warner, az apa és Al. Warner hazuról, a „központból” irányították a newyorki szállításokat.
A nagyvonalú feketézés családjának letartoztatása annak köszönhető, hogy a világ különböző sarkain állomásozó fiuk feltűnően nyíltan leveleztek. Így például Róbert azt írta egyik levelében, hogy Kinában hejt egymillió dollárt keres. Oszkár, aki egyik szabadságának leteje után nagymennyiségű aranyat csempésztet a francia fekete piacra, ezt nyíltan megírta Róbertnek, Lewis letartoztatása előtt a következőket táviratozta családjához: „Kezdődik a tánc”.
A „tánc” vajában megkezdődött, s ma már az egész Warner-család a börtönben emelkedik a szerencse forgandó voltáról.

SPORTÉLET

Dermata-Mica, U-Prahova kettős bajnoki mérkőzés lesz ma délután a városi sporttelepen

KOLOZSVAR. — A városi sporttelepen ma délután kettős bajnoki mérkőzés lesz. Fél 3 órakor a Dermata a brádi Mica jóképességű csapata ellen játszik a „B” jégért a nagybányai Mann Aurél vezetésével, majd fél 5 órakor az U-Prahova NB. I. mérkőzést játszik le. A mérkőzést az aradi Macéan vezeti. Az egyetemi csapat, amely az elmúlt vasárnap nagy bravúrral szerepelve 3:2-re győzött Bukarestben a Juventus ellen, a Prahova ellen is a legjobb összeállításban áll ki.
A „C” jégá küzdelmet a Román Labdarugó Szövetség szeptember 22-éről szeptember

29-re halasztotta el. Így a Haggibbor-Minor mérkőzés helyett a Haggibbor a Rutenul ellen játszik barátságos mérkőzést délelőtti 11 órakor a városi sporttelepen, dr. Bojdar Emil vezetésével.
A fenti mérkőzéseken kívül három kerületi bajnoki is lesz a mai labdarugóműsorban. A városi kispályán, délelőtti 9 órakor a Dermata „B” a Dohánygyár ellen, az Egyetemi Stadionban ugyancsak 9 órakor Fermata-KKASE, míg Dermata-pályán délelőtti 10 órakor a Locomotiva a Schull ellen játszik.

SPORTHIRADÓ

Az összes kolozsvári egyesületek részvételével a Dermata vasárnapi szezonzáró versenye. A Dermata úszószakosztálya szeptember 22-én, vasárnap délelőtti 10 órakor rendez meg saját meleg hőfokú uszodájában az idei év utolsó usz., műugró- és vízilabda-versenyét. A börtnyáriak szezonzáró versenyén az összes kolozsvári egyesületek uszói és vízilabdázói részt vesznek.

A Románia körüli nemzetközi kerékpárverseny résztvevői ma, vasárnap, szeptember 22-én reggel 8 órakor indulnak el Bukarestből. A legjobb román versenyzőkön kívül a legjobb francia, jugoszláv és albán versenyzők is részt vesznek.
Zjahi SE—CFR Some (Dés) 3:3 (3:1). Góllövők: Czeje 2 és Palkó, illetve Molnár, Fodor és Papin.

A Victoria ma délután Szászsebesen játszik az NB. II. küzdelmi során az FC Surianul ellen. A kolozsvári csapat szeptember 26-án a Juventus ellen Bukarestben barátságos mérkőzést játszik.
A tiranai Balkán Olimpiai ANK-ot Bajnokságokra az ország legjobb apértái megérkeztek Kolozsvárra. A válogatott keret az Egyetemi Stadionban tartja reggeltől-estig edzéseit, majd valamennyien részt vesznek a kedden és szerdán megtartandó kerületi atlétikai bajnokságok küzdelmeiben.

A „Világosság-Sport”
hétfőn reggel megjelenő 4 oldalas száma részletes beszámolót ad a vasárnapi összes NB. I. és II. mérkőzésekről. Közli az NB. II. teljes őszi sorsolást, a Románia körüli kerékpárverseny részletes és a tiranai Balkán Atlétikai és Labdarugó Válogatott előkészületeiről ad részletes beszámolót. Közli végül a találati verseny pályázati szelvényeit.

Kolozsvár szenzációja csak néhány napig a
PALI ÉTTEREMBEN

Külföldi utjáról hazatérve fellépnek, az erdélyi színházak nagy primadonnája
MCGOSTON BABI és NEMES MANOL,
a kolozsvári színház volt szubrettje.

Rég nem hallott gyönyörű melódiák büvölik el a közönséget.

PÁRISI ÉJSZAKÁK című REVÜ.

Előadják a
PALI ÉTTEREM
komplett műsorában.

Ebédelni olcsón és jól
már csak Pali-nál lehet!

Apróhirdetések

ADAS-VÉTEL

RADIÓT modernet, esetleg lámpánkült vagy nem üzemképest keresek megvételre. Címet a „Világosság” kiadójavatalába. 6931

ELADÓ ebédő, háló, uriszoba, új konyhák, darabonként is, francia bouj-szalonn, Ge-La sokszorosító gép. Jókai-utca 4. 6084

ERTESITES! Varrógépeket, kötőgépeket legolcsóbban lehet vásárolni Kolozsváron Weisz gépkereskedelmében, Horea-ut 56. 6109

BÉLYEGYÜJTEMÉNYEKET, tömegbéllyeget legmagasabb áron veszek. Erős, Dávid Ferenc-utca 12. F

BUTOR, szőnyeg, perccellán, írógép és egyéb tárgyak vétele és eladása. „Unicom”. Kossuth Lajos-utca 10. Telefon 503. 6718

VESZÉK különböző minőségű használt szőrméket, a legjobb árat fizetem. Binder szűcs, Mihai Viteazu-utca 31. 6807

EGY kombinált szekrény, rekamié, hálószoba, modern konyha eladó. Rudolf-ut 19. 6929

KOMBINÁLT szekrény, dióhálok, ebédő, hármasszekrény, íróasztalok, rekamié, toalett tükör, szekrények, írógép stb. kaphatók Kanyarónál, Kossuth Lajos-utca 14. 6930

MODERN konyhabutor sürgősen eladó, Petőfi-utca 38. 6920

HARISNYASZEMFELSZEDŐGÉP és egy 4+1 jámpás olcsó rádió eladó. Székelyhad- osztály-utca 5, Budai Nagy Antal-utcai kaszárnya mellett. 6974

VENNÉK, kijavítható bombaszerű házat vagy házhelyet Tordai-Györgyfalvi utak között, Budai Dejeanu-utca 36, délután. 6965

LEGMAGASABB áron vásárolok férfi és női varrógépeket, varrógépféjeket, varrógépjábakat, szűcsgépeket, cipészgépeket, alkatrészeket, tüket, kör- és síkkötőgépeket, Weisz gépkereskedelem, Horea-ut 56. 6109

EGY nehéz ebédőberendezés, 2 rézgy. szekrények eladók. Érdeklődni: Savoy ruhafár, este 7-től. 7702

HOREA 350 cm³ fejtű vezérelt, alig használt motorkerékpár és különböző villanymotorok eladók, Foris, Budai Nagy Antal-utca 43. 6992

40—70 HP nyersolaj motort keresek ma- lom meghajtásához. Jelen Pál Szamosújvár, Dragos Voda-utca 38. 6990

KÖRKÖTŐGÉPET megvételre keresek. Cím: Grünstein bodega, Dávid Ferenc-utca. 6877

KÖRKÖTŐGÉPET 6—8 hangeres teljes felszereléssel megvételre keresek. Cím: Kárp, Széchenyi-ter 39, textiltüzet. 7037

ELADÓ háló, írógép, ebédőasztal szék- kei, hármasszekrény tükörrel, székek, álló- fogas, ebédőszőnyeg, beszarabiai szőnyeg, sezlion, antik óra, antik asztal, villanycsillár, paplan, íróasztal, könyvszekrény. Petőfi-utca 24, hálój az emeleten. 7019

EGY csikó fekete bunda eladó. Szentgy. ház-utca 3, vendéglő. 7097

FAJALMA, lábonálló, eladó, Szentgy. ház- utca 1, II. 7004

HEGESZTŐK, üzemek, figyelme! „Reg- leres” 400 Amperig villanyhegesztő apparátus, 8 Kw, 220—380 Volt váltóáramra megrendelhető Tóth Józsefnél, Szilágyssom- lyó, Bajcsescu-utca 4. 7003

SINGER süllőszűrés varrógép, függönyök eladó. Megtekinthető 1—4, Kálmán-utca 35. 7052

21 METER 90 cm széles „Robert Sanger”. féle, kékmintás agynemű damaszt sürgősen eladó. Érdeklődni volt Biasini-Cégnél, Buzo- gány. 7048

NEGYKEREKU kéziszerkeket megvételre keresünk. „Unicom”, Kossuth Lajos-utca 10, telefon: 598. 7057

3+1-es UJTIPUSU Orion rádió eladó. Ugyanott kétkerekelű egylovas rugóskocsi el- adó. Szendy-utca 36. 7084

ELADÓ vasramás, végig folyós purifiká- tor és egy 8 méteres elevátor, mindkettő új állapotban, Kolozsvár, Méhes-utca 9. 7072

MEGVÉTELRE keresünk használt vagy új vas gyermekágyakat. Zsojny gyermek- otthon, Kolozsvár, Deportatilor (volt Kaján- tói) ut 86, telefon 827. 7070

ÖTLAMPAS modern rádió sürgősen eladó. Cím: Kenopos-utca 18, földszint 1-c. 7066

TELKADAT, sötétkék, jókarban lévő, eladó. Megtekinthető Fazakas férfi szabónál, Március 6-utca (volt Szentgy. ház) 8 szám alatt. Gr.

ÍRÓASZTAL székkel, tintatartóval, hen- gerítővel, mappával és kerek furni- ros asztalra két fotelrel nagyon olcsón eladó. Cím a kiadóban. Gr.

EGY szilike férfi ruha eladó. Cím a kiadó- ban. Gr.

ELADÓ használt ebédő, háló és konyha- butor sürgősen, olcsón, Horea-utca 34, I. emelet. 7053

FAVAGÓGÉP üzemképes, jó állapotban eladó. Fellegvár-ut 7. síkator 2. 7125

ELADÓ 2 darab finom felöltő, Szent Ist- ván-ut 20, 4. 7132

RADIÓ, Orion 3+1 eladó, Zápolya-utca 44. 7130

ELADÓ vajdai szilj octer Manca szőcsnél Matia (Mátyás) utca 1. óvár. 7115

ISTALLO építészeti alkalmazású ócska kő. tég- la és gerendák, lakólapad, ebédőasztal eladó. Dohány-utca 33. 7126

APRÓHIRDETÉSEK

ELADÓ férfi téjkabát jó állapotban, fekete szilárdan sálgalérral, középtermétre. Egy női fekete szövétruha, egy női szikuniszboa. Rudolf-ut (volt Decebal) 26, emelet, ajtó 2. Mátyer. 7115

EGY kovács-fuvó eladó. Görbe-utca 2. 7116

ELADÓ ebédasztal, vitrin. Malom-utca 29, ajtó 7. 7121

ELADÓ férfi Singer varrógép. Kossuth La. Jós-utca 35, szabóság. 7118

RADIO Horniphon, acél lámpás, varázsszemés és egy villanypatefon eladó. Szappan-utca 32, jobbra 1. 7122

VASAROLNEK WC-csészét tartánnyal, kagylót, ólomcsövet és 100-150-es kanalizációs csövet. 2-4-ig Eminescu-utca 8. 7129

ELADÓ karikahajós varrógép. Motilor-ut 48, 2-4-ig. 7127

MOTORKEREKPART 250-350 kcm., majdnem újat, kifogástalan gumikkal keresek. Telefon: 438. 7128

KERESEK megvételre egy gyermekketreccet, vagy járókát. Everbuch, Hosszu-utca 48. 7030

REZÜST szilvaiz főzésre kiadó. Marasesti. utca 23. Nagynál. 7035

TÜKÖR csiszolt, vastag belga üveg. 80x150 cm., eladó. Józsa Béla (Fantanele)-utca 3, délután. 7025

HASZNALT konyhabutor eladó. Hétfőtől kezdve megtekinthető Németi, Petőfi-utca 3, II. 7029

OPEL, Olympia, Dodge vagy Plymouth kapcsolószekrényt megvételre keresek. Foris, Budai Nagy Antal-utca 43. 6992

HARMONIUM, gyalupad különböző buto- rekkel eladó, János Zsigmond-utca 31. 7066

EGY jókarban lévő pianino eladó. Érdeklődni Mária királyné-utca 45, II. emelet 13. ajtó. 7099

ELADÓ ajtó, ablakok, főzőkályhák, traverzek, antik asztali tükör. Horea-ut 17, emelet. 7093

ADNEK főzőkályháért íróasztalt székkel, mappával, szép antik tintatartóval és hengertárolással. Cim a kiadóban. Gr. 7107

ELADÓ kétszemélyes fiókos divány. Moti- lor-ut 44, ajtó 7. 7090

HAROM lészórmatrác jókarban, eladó. Egyetem-utca 11, emelet, ajtó 7. 7089

ELADÓ villanyroka. Györgyfalvi-ut. 125. 7087

PORSZIVÓGÉP olcsón sürgősen eladó. Ho- rea-ut 16, földszint 4. 8-10-ig. 7086

ELADÓ megnyerő hálószoba. Victor Babes- utca 31, emelet. 7080

MODERN Philips rádió eladó. Vas-utca 16. 7092

FAVAGÓGÉP 6 HP, Masse Haris Kanada, teljes felszereléssel eladó. Dragomir Iun. Muzicanti-lor-utca 6, Nagyenyed, Alsófehér megye. 6829

ELADÓ egy üveges ajtó 250x94 üveggel, zárral, ára 350.000 lej. Érdeklődni Széchenyi- tér 1, Tajti étkezde. 6911

ELADÓ 2 társzék. Marasesti-utca 51. 7007

EGY komplett háló sürgősen eladó. Szap- pan-utca 20. 7104

ELADÓ egy jókarban lévő Victoria női kerékpár és egy férfi kerékpár is. Korniss- utca 11, házfelügyelőnél. 7189

ELADÓ egy új zománcos főzőkemence, két íeres, kétkarikás, egy rakott kemencéhez vasalás, egy hegedű, egy falióra. Volt Apafi- utca 101. 7108

NAGY mázsa. 800 kg.-ig mérő, sürgősen eladó. Margittai fűszerüzlet, Györgyfalvi (Georgen)-utca 72. 7065

5 DARAB ajtó, 2 ablak kitűnő állapotban eladó. Gajamb-utca 40. 7171

PERZSASZÖNYEG 210x330 cm. nagy- ságban olcsón eladó. Horea-ut 5, I. emelet 7. ajtó, 4. után 2-5-ig. 7138

ELADÓ üzletberendezés bármilyen elfogad- ható áron. Értekezni lehet Horea-ut 4, 13-vidáruüzletben. 7139

ELADÓ 512-es „Marabu“-kályha. Cim: II. Ion Vidu-utca 9. Szücs. 7140

TANGOHARMONIKA Hohner, 80 basszu- sos és egy háromnegyedes bicikli eladó. Engels-tér 7 (volt Hárompüspök-tér). 7141

BECHSTEIN zongora eladó. Eperjes-utca 6, délután 3-6. 7144

FÉRFI kerékpár, „Csoda“, üzembékes ál- lapotban sürgősen eladó. Cim a kiadóban. 7146

ELADÓ egy világosszürke gyapjú kosz- tumszövet, egy 6 m. és nagy öszekötő perca. Monostori-ut 45, földszint 9. 7151

ULÓKADAT keresek 1 hónapra bérbé. Pa- tak-utca 1. 7153

HASZNALT ruhákat veszek és eladok. Mária királyné-utca 18, Pótlák. 7152

MODERN kétszemélyes relaxáló előnyös áron sürgősen eladó. Erzsébet-ut 8, II. 3. 4897

ELADÓ 2 darab pólyapárna. Einstein (Te- leki Mihály)-utca 2, 5. ajtó. 7142

FÉRFIRUHA, téjkabát eladó. Parkas-utca 8, kapu ajtó jobbra 2. ajtó. Gr. 7173

ELADÓ Singer varrógép jó állapotban. Hu- nyadi tér 7, Neufeld. 7173

SZABÓK figyelmébe! Egy 16 K 33, egy 31 K 15 Singer és egy „Piff“ szabógép eladó. Welsz gépkorcskötővel, Horea-ut 56. 7173

BORSHORDÓ eladó 7 darab, circa 1000 literes, használt, jó állapotban. Cim: Pekri Géza, Tarnaveni. F. 7173

ELADÓ ötjéres favágógép. Verde (Zöld. kert)-utca 32. 7175

RADIO modern, újtipusu eladó. Forduló. utca 2, Vasárnap 9-2 között. 7177

FAJTISZTA angora nyulak ketreccel, együtt, eladó. Kómálalja-utca 2, Klásáknál. 7154

ANGORA és merinói fonajat veszek. Déri Lilly divatúru üzlet, Szabadság-tér 18. 7156

SINGER süllyesztős varrógép eladó. Budai Nagy Antal-utca 7, II. 6. 7156

EGY jókarban lévő topolyabetétes fél háló sürgősen eladó. Kőkert-utca 74. 7157

SÜRGŐSEN eladó olcsón „Jap“ gyárma- nyu motorkerékpár, 200 m³. Ugyanott „Nau- man“ szabó varrógép. Petőfi-utca 20, szabó- ság. 7158

ELADÓ 3+1 üzembékes rádió. Fűrdő-utca 18, Tomai. 7139

MOTORKEREKPART 125 m³. NSU, eladó. Vörös Hadsereg-utja 46. 7162

MODERN konyhaszekrény. festett háló, seziön, asztalok, porcellán- és üvegekészletek, virágállványok, kultráskemencéhez platnik, lerek stb. olcsón eladó. Szentegyház-utca 26. 7111

TELIKABÁTOK és ruhák eladók. Maraj (Levente)-utca 16. 7165

SZÉPEN butorozott szobát keresek. Poz- pontban havi 100.000 lejért. Cimeket „G. P.“ jellegre kérek. 7105

ALKALMAZÁST KAPHAT

ITALMÉRÉS engedélyhez társat keresek. Munkás-utca 26. 7058

GYÓGYSZERTAR vezetésében jártas, ok- jevelés gyógyszerészt vagy gyógyszerésznőt november 1-i bejegésre keres Costin gyógy- szertár, Nagysomkut. 7024

A BERDŰ MOZES-UTCA 4 szám ajtói állami óvoda részére magyar dada felvétel- re jelentkezők 13-17 óra között. 7107

SZÓDAVIZGYÁR megnyitáshoz komoly pénzesztársat keresek. Fejlegvár-ut 70, 7114

HENTES segédet, ki a hentesáru különje- gességek gyártásában jártas, felvesz Plesz utóda, Nagyvárad, Regeje Ferdinand-utca 9, telefon: 36-48. 7136

ORAKÖNYVELEST vállalok kisebb üze- meknél. Ajánlatokat „Szorgalmas“ jellegre kérem. 7174

5-6 MILLIOVAL rendelkező pénzesztársat keresek. Cim a kiadóban. 7166

ARUÁTVETELT tökéletesen értő, nagy praktisszal rendelkező, jóírású, románul tudó, 40 éves fiatalabb raktármunkót keresünk azonnali bejegésre. Gladys, Kolojzsvár, Dózsa- ma-utca 40. 7170

ALKALMAZÁST KERES

GÉPKOCSIVEZETŐ, nőtlen, 4 középiskolá- val, 10 évi gyakorlattal elmenne személy, teher vagy autóbuszra az ország bármely részén. Cim: Seress, Budai Nagy Antal-utca 24. 6892

LEVELEZŐNŐ önálló, perfekt román, ma- gyar és német, nagy kereskedelmi jártasság- gal, állást változtatna. Szives ajánlatok „Mecsur“ jellegre a kiadóba kérek. F. ROMÁN, francia, magyar nyelvet köny- nyen elsajátíthat. K. F. gy. p. Janár, Noua (Kövári L.)-utca 2. 7071

KÖZÉPKORU urinő házvezetőnőnek menne egy személynevez, vidékre is. Cim a kiadóban. 7131

ELSŐRENDŰ angol és francia varrónő házhoz megy varrni. Vállal női és férfi fe- héműt is. Cim: Majom-utca 4, cipészüzlet. 7119

GYERMEKGONDOZÓNAK mennék teljes ellátásért egy éves leánykammal együtt. Ért. juttatásokat a kiadóba „Nagyon megbízható“ jellegre. 7121

SVAJCI francia tanárnő nevelőnői állást vállalna kszot, lakás ellenében. „Svajci“ jel- legre. 7100

GYÓGYSZERESZ üzvegye ujonnan létesít- tendő gyógyszerfárhoz betársulna. Vidéken gyógyszerári berendezése és nagy anyagrak- tára van. Freylerne, Kolojzsvár, Bolintineanu- utca 20. 6120

GYERMEK mellé vagy üzletbe kiszolgáló- nól alkalmazást keres vidéki leány, perfekt román. Kapus Anna, Eminescu-utca 4. 7133

KÖNYVELESBEN és román-magyar je- vezésben jártas, okleveles közzgazda, köny- vejtől vagy vállalatvezetőt állást keres. „Azon- nai“ jellegre. 7101

30-50 MILLIO lejjei társulnák bármil- hez. „Közreműködés“ jellegre a kiadóba. 6990

EGY középkorú nyugdíjas hadiözevgy el- venne házvezetőnőnek egy személyhez. Le- velet kérem a kiadóba „Senkim sincsen“ jellegre. 7110

VARRONÓ a legítényesebb izlésnek meg- felelően kabátot, ruhát, kosztümöt jutányo- san vállal. Fűrdő-utca 16, I. 6. 7140

MAGANTANULOK olcsó és garantált elő- készítő. Matematika órák. Magyar egye- tem, ajtó 121. 7167

KOMOLY középkorú, főzni tudó házve- zetőnő keresek azonnalra. Jelentkezés Munt्यान temetkezési intézetnél. 7168

INGATLAN-LAKAS

KERESEK lehetőleg belvárosban modern, butorozott szobát, esetleg fűrdőszoba haszná- lattal. Lejegéssel vagy anélkül. „Jól fizetek“ jellegre. 7091

ELADÓ házastelek. Dosztojevskij-utca 20. 7106

RAKÓCZLUTON a menhelyhez közel ház. hely eladó vagy magyarországi telekkel ej- cserélhető. Felvilágosítást ad dr. Fejler ügy- véd irodája Kolojzsvár, Dózsa György-utca 6. 6879

MAGAS lejegést és 3 szobás belvárosi csereakciósomat adom Főter, Egyetem, Urá- nia, megvehéza közötti részen, vagy közvet- len mellette fekvő 4 vagy 3 szobás lakásért. Cim a kiadóban. 6888

ELADÓ emeletes ház, beköltözhető. Ér- deklődni Pásztornál, Horea-ut 63. 6932

ÜZLETHELYISÉG berendezéssel átadó a központban. Érdeklődni Gh. Baritiu (Ma- jom)-utca 22. Heinrich és Rosner ékszerüz- letben. 7096

KÖZPONTI lakással ejcserélnem belvárosi 2 szobás komfortos villalaktásomat ugyan- csak 3-4 szobás lakással. Cim a kiadóban. 7042

EGY ház eladó sürgősen és egy 11 HP új villanymotor. Luther-utca 38. 7033

ELADÓ házak! Vasut közelében 13.000.000, Györgyfalvi-uton 20 millió, Pap-utcaban 35 millió, Árpád-uton 40 millió, Csaba-utcaban 45 millió BELVÁROSI HÁZAK: Görögtem- plom, Fűrdő, Wilson, Horea, Motilor, Szent- egyház, Bam, Dózsa György-utakban. „Ex- press“ ingatlan iroda, Unió. és Kötő-utca sark. 7075

HAZHELY sürgősen eladó. Csaba-utca 99, Dermata közelében, Értekezni Csaba-utca 89, mézárászekben. 7069

BOMBÁZOTT ház az állomás környékén sürgősen eladó. Érdeklődni Horea-ut 20, Si- poséknál. 7088

KERESKEDŐ különbejáratu úras vagy bu- torozott szobát keres, esetleg ellátással. Ha- lászi Béla, Budai Nagy Antal-utca 44. 7117

KÖZPONTBAN keresek 1 vagy 2 szobás lakást női divatszalonnak, lejegést fizetek. Cimeket leadni Majom-utca 4, Macsimik ci- pészüzlet. 7119

ELCSERÉLEM szép utcai nagy szobámat kicsi szoba, konyhával, költséget fizetem. Ágoston-utca 8. 7013

GARAZS kiadó központban gépkocsi ré- szére. Érdeklődni dr. Temesi ügyvéd, Basara- biei-utca 3. 7054

ELADÓ nagy gyümölcsös, nagy udvar, be- tonpincés masszív ház 80 millió lejért, be- költözhető lakással. Plojilor (Nyárfasor)- utca, Pinter majom mellett. 7113

SÜRGŐSEN eladó 4x2 szobás ház, fejt és lehet. Györgyfalvi-ut 81. 7134

SÜRGŐSEN keresek kettő vagy egy szoba, konyhás lakást, költségeket fizetek, házbert évekre előre. Értekezni Horea-ut 35, fod- rászüzletben. 7137

CSALÁDI ház sürgősen eladó Macavel- utca 29. 7145

ELCSERÉLNEM állomás közelében lévő 1 szoba, konyha, spezből álló lakásomat bel- városi 1 szobával. Cim a kiadóban. 7146

SÜRGŐSEN eladó bombázott házastelek 8.500.000, 3 szoba mellékkeliségekkel 25 mil- lióért, modern villa 3 szoba komfort átte- hető lakással 90 millióért, Vágóhidhoz közeli házastelek modern, átvehető lakással, gaz- dasági épületekkel 115 millióért, tisztviselő- telepen villany 8 millióért, családi birtok szántó, gyümölcsös, őserdővel, aranyánya ki- termelési joggal, ezenkívül igen jó ajánla- taink vannak. Mindennemű kereskedelmi megbízásokat vállalunk tőket szerzünk, tö- két elhelyezünk. Granitkőbánya képviselőünk nagyüzemi bányatól kitermelési árban meg- rendeléseket vállalunk, forduljon bizalommal Bocsanai irodához, Unió-utca 10. 7148

ELCSERÉLNEM vagy eladnám házamat akár Nagyváradon, akár Kolojzsvárt. Cioc- mior (Cenk)-utca 1, Holdvilág-utca folyta- tása. 7149

DERMATAHOZ közel lévő nagy szobámat ejcserélnem 1 szoba, konyhára a város más részén. Értekezni Vörös Hadsereg-utja 4, ház- felügyelőnél. 7150

ELADÓ vagy ejcserélhető család, bekö- ltözhető ház Dermata közelében. Értekezni: Budai Nagy Antal-utca 66, jobbra 1. ajtó. 7178

ELADÓ Kolojzsvártól 6 km. távolságra, vasútállomás mentén, főutvonallal gazdasági épület, lakás, kert és gyümölcsös, szántó, 37 hold légező, per- és telehmentes. Érdeklődni dr. Bacsonál, Március 6-utca 26, a délutáni órákban. 6573

SÜRGŐSEN eladó belvárosi villasorban 4 szoba összkomfortos nagy kertes ház, bekö- ltözhető, 180 millió. Rakóczi-negyedben 5 szo- ba összkomfortos, nagy kertes modern villa, beköltözhető, 200 millió. Tisztviselőtelepen 2 szoba komfortos új ház, beköltözhető 45 millió. Erzsébet-ut közelében 2 szoba, kony- ha, kert, beköltözhető, 30 millió. Kisebb- nagyobb családi házak, emeletes és új- letes házak nagy választékban a város minden részében. „Prokura“ ingatlanfor- galmi iroda, Ratiu (Kötő)-utca 4. 4868

SÜRGŐSEN eladó Monostori-ut mellett 2 szobás, beköltözhető szép családi ház 35 millióért. Mezey ingatlanforgalmi iroda, Dó- zsa György-utca 16. 7153

ATTILA ut elején gyönyörű fekvésű villa- telek sürgősen eladó 25 millió lejért. „Pro- kura“, Ratiu (Kötő)-utca 4. 4893

ELADÓ családi ház. Kövespál-utca 21. 7161

ELADÓ 1 szoba, konyha, kamra, viz, vil- lany, kis gyümölcsöskerttel 15 millió, 2x1 szoba, konyha, kamra és mellékkeliségek 30 millió, 2 szoba konyha, kamra, istálló, szim- kert 35 millió, villanegyedben 2 szoba, kony- ha, speiz, mosókonyha 50 millió, 2x2 szoba komfortos nagyon szép ház, beköltözhető, 150 millió, 3 szoba komfortos villa 150 millió, to- vábbá családi házak, villák, emeletes, újlet, helyiséges bérházak, gyümölcsösök, házha- lyak Görög ingatlanforgalmi iroda, Mária királyné-utca 1. Városházával szemben. 7165

KÜLÖNFÉLEK

SZÖVET- és posztóvályótolást vállalunk Kolojzsvár, Papp-utca 36. 5453

MENYASSZONYI ruhák, fátlyak, kszo- ruk kútölcsonzáse. Dáhlia művirágszalon, Horea-ut 35, hátul az emeleten. 5101

45 ÉVES szép, ügyes asszony férjhez men- ne vidékre is kereskedő, jobb iparos, nyug- díjashoz. Komoly levelekre válaszolok. „Meg- unyam egyedül“ jellegre. 7002

BIZTOS jövedelmű, intelligens élettámasz keres hivatalnoknál nyugdíjjal, 46-52 év. Választ kérek „Tulipán“ jellegre a kiadóba. 7099

KI TUD Borsay Sándor zászlósról, kolojz- vári lakosról, kit tavaly júliusban vittek K Fokszányból Oroszországba. Felvilágosítást kér Borsay Dezső, Vilamos-utca 11. Sétá- tér végén). 7043

SÓNAGYKERESKEDÉS, üzemben lévő sómajommal eladó. Horea-ut 37. 7013

VAGONTÁRSAT keresek Magyarországra. Hosszu-utca 34, I. emelet. 7063

ELVESZETT Abu Anastasie névre szóló „Borderou de piata“. Semmisnek nyilvánít- tatik. 7051

47 ÉVES urinő, a háztartás minden ágá- ban jártas, százszázalékosan megbízható házvezetőnőnek menne egyedülálló szemé- lyhez vidékre. „Szolid“ jellegre a kiadóba. 6831

NAGY Ferenc orosz fogoly kolojzsvári há- zátartozója jelentkezzen Bethlen-utca 2, ház- mesternél. Gr. 7154

FELKÉREM Bandi Bálázs és dr. Gara- csi Zoltán hazatérteket, hogy tudassák a- műket Bodis Miklósnéval, Szamosközi-utca 11, fázadságot díjazom. 6891

KÖZÉPKORU jobb nő házasság céljából megismerkedne egy jobb férfivel, kint korcsnája vagy hasonló elfoglaltsága van. Leveletet a kiadóba kérek „Jó gazdasági“ jellegre. 7071

ELVESZETT Vass Andrásné, Ojt-utca 5 alatti lakos összes iratai. Kéri a becsületes megtalálót jutalom ellenében fenti címre adni. 7112

TELJESEN árva, 12 éves kisfiányt örökbe adnék, hogy jövője biztosítva legyen. Cim a kiadóban. Gr. 7113

AJANDEKOT akar? Könyv a legkiseb- sebb jegyeskötő, Antiquáriumnál, Mária királyné-utca 6. Könyveket, könyvtárakat is szűnik. 6871

EGY lejeg meggyőzi önt a „Modern“ ház- zasságközvetítő iroda komolyságáról, és az- kréciójáról. Cégnélküli levelezés Kolojzsvár, Kossuth Lajos-utca 23. Hivatkozás órák 4-7-ig. Vasárnap egész nap. 6871

INTEZET, bérház, megánjakat karbant- tartását vállalom lakás ellenében. Bunea- utca 12, Bajogh asztalos. 7114

ELVESZETT 18-án fekete bőrtárcsa pénz- és okmányokkal. Teszler Ion névre. Mária királyné-utca 6. Hivatkozás órák 4-7-ig. Vasárnap egész nap. 6871

FELKÉREM azt a magas termé- kű, aki pénteken délelőtt 9-10 óra között pénzügyigazgatóság 4-es számú szobájában férfi emeletet tévedésből elvitte, vissza ugyanoda. 6871

Halló! Figyelem!

A most megnyitott üzletben **visszavásárolhatja** eladott dolgait. Veszek, eladok ruhát, cipőt, ügy- és leghérmény, szőnyeg, ág- gónyt és egyéb használt tárgyakat. Szentlélek-utca 10. Kinizsi-utca sark. Óvár.

Borshordókat

cca 2 vagont bérbeadókat mustért, borért. 500-700 literesek, prima minőségűek, esetleg eladnám egy részét

Cim: Dónd-ut 162, telefon 833.